

**BILANSOWE
WYNIKI FINANSOWE
PODMIOTÓW
GOSPODARCZYCH
W 2008 R.**

***FINANCIAL RESULTS
OF ECONOMIC ENTITIES
IN 2008***

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH I SKRÓTÓW UŻYWANYCH W PUBLIKACJI

SYMBOLS AND ABBREVIATIONS USED IN THE PUBLICATION

Znaki umowne

Symbols

Kreska	(-)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero	(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Znak	x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak	#	– dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”		– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

Skróty

Abbreviations

mln	= milion <i>million</i>
mld <i>bn</i>	= miliard <i>= billion</i>
PKD	= Polska Klasyfikacja Działalności <i>Polish Classification of Activity</i>
NACE	= Nomenclature des Activites de Communaute Europeenne

SKRÓTY I PEŁNE NAZWY WEDŁUG PKD 2004 STOSOWANE W PUBLIKACJI

ABBREVIATIONS AND FULL NAMES ACCORDING PKD 2004 USED IN THE PUBLICATION

Skrót

Abbreviation

Pełna nazwa

Full name

Handel i naprawy <i>Trade and repair</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods</i>
Obsługa nieruchomości i firm	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej <i>Real estate, renting and business activities</i>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing CSO data please indicate the source.

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS – Departament Przedsiębiorstw i Cen
CSO – Business and Price Division

kierujący
supervisor

Katarzyna Walkowska – zastępca dyrektora
Departamentu
deputy director of the Division

zespół
team

Tomasz Woźniak, Elżbieta Pabijanek, Lucyna Słomska

Przetwarzanie danych
Data processing

Centralny Ośrodek Informatyki Statystycznej
Central Statistical Computing Centre

Okladka
Cover

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

Druk
Printing

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment
Warszawa, Al. Niepodległości 208

ISSN 1506-6630

Publikacja dostępna na [http:// www.stat.gov.pl](http://www.stat.gov.pl)
Publication available

PRZEDMOWA

Oddajemy do rąk Państwa publikację, w której prezentowane są bilansowe wyniki finansowe przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą w 2008 roku.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie wielkości i struktury majątku (aktywów) badanych podmiotów oraz źródeł jego finansowania (pasywów), uzyskanych wyników finansowych oraz nakładów poniesionych na środki trwałe.

W publikacji scharakteryzowano jednostki zorganizowane w formie spółek handlowych (osobowych i kapitałowych), spółek cywilnych, przedsiębiorstw państwowych, spółdzielni, oddziałów przedsiębiorców zagranicznych, państwowych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących wynosiła 10 i więcej osób prowadzących zarówno księgi rachunkowe, jak i podatkowe księgi przychodów i rozchodów.

Prezentowane dane nie uwzględniają podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, Narodowych Funduszy Inwestycyjnych, szkół wyższych, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i instytucji kultury posiadających osobowość prawną.

Publikacja składa się z części opisowej i tabelarycznej. Poprzedzono je uwagami metodycznymi, zawierającymi opis zakresu badania oraz podstawowe definicje stosowanych pojęć.

Zastępca Dyrektora Departamentu
Przedsiębiorstw i Cen

Katarzyna Walkowska

Warszawa, listopad 2009 r.

PREFACE

Financial results of enterprises which conducted their business activity throughout 2008 are presented in this publication. It aims at presenting the value and structure of assets of surveyed entities, sources of their financing, as well as financial results and outlays incurred on the fixed assets.

In the publication, the entities organized in the form of commercial companies (personal and capital), civil partnerships, state-owned enterprises, co-operatives, branches of the foreign entrepreneurs, state organizational entities, and natural persons conducting business activity with 10 and more persons employed, and keeping the books (both the accounting ledgers and the revenue and expense ledgers) are characterized.

The data here presented do not cover credit institutions, brokerage and insurers, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education schools, individual households in the agricultural sector, independent public healthcare centers nor the cultural institutions being legal entities.

This publication is divided into two parts: descriptive one and tables. They are preceded by methodological notes on the scope of survey and definitions of the terms applied herein.

*Deputy Director of the Business
and Price Division*

Katarzyna Walkowska

Warsaw, November 2009

SPIS TREŚCI

CONTENTS

Przedmowa.....	3
<i>Preface</i>	
Uwagi metodyczne.....	8
<i>Methodological notes</i>	
Wyniki badań – synteza.....	16
<i>Results of surveys – synthetic</i>	

TABLICE

TABLES

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
Aktywa trwałe netto według sekcji PKD.....	1	20
<i>Total net fixed assets by the NACE sections</i>		
Struktura aktywów trwałych netto według sekcji PKD.....	2	24
<i>Structure of total net fixed assets by the NACE sections</i>		
Aktywa trwałe netto według działów w sekcji przetwórstwo przemysłowe.....	3	28
<i>Total net fixed assets by the divisions in the manufacturing</i>		
Aktywa trwałe netto według regionów i województw.....	4	32
<i>Total net fixed assets by the regions and voivodships</i>		
Środki trwałe netto według sekcji PKD.....	5	34
<i>Net fixed assets by the NACE sections</i>		
Środki trwałe netto według działów w sekcji przetwórstwo przemysłowe.....	6	36
<i>Net fixed assets by the divisions in the manufacturing</i>		
Środki trwałe netto według regionów i województw.....	7	38
<i>Net fixed assets by the regions and voivodships</i>		
Aktywa obrotowe według sekcji PKD.....	8	40
<i>Current assets by the NACE sections</i>		
Struktura aktywów obrotowych według sekcji PKD.....	9	44
<i>Structure of current assets by the NACE sections</i>		
Aktywa obrotowe według działów w sekcji przetwórstwo przemysłowe.....	10	48
<i>Current assets by the divisions in the manufacturing</i>		
Aktywa obrotowe według regionów i województw.....	11	52
<i>Current assets by the regions and voivodships</i>		
Kapitały (fundusze) własne według sekcji PKD.....	12	54
<i>Share equity (fund) by the NACE sections</i>		
Kapitały (fundusze) własne według działów w sekcji przetwórstwo przemysłowe.....	13	58
<i>Share equity (fund) by the divisions in the manufacturing</i>		
Kapitały (fundusze) własne według regionów i województw.....	14	62
<i>Share equity (fund) by the regions and voivodships</i>		

	Tablica Table	Strona Page
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania według sekcji PKD ..... <i>Liabilities and provisions for liabilities by the NACE sections</i>	15	64
Struktura zobowiązań według sekcji PKD..... <i>Structure of liabilities by the NACE sections</i>	16	68
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania według działów w sekcji przetwórstwo przemysłowe ..... <i>Liabilities and provisions for liabilities by the divisions in the manufacturing</i>	17	72
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania według regionów i województw ..... <i>Liabilities and provisions for liabilities by the regions and voivodships</i>	18	76
Liczba podmiotów gospodarczych korzystających z kredytów i pożyczek według sekcji PKD ..... <i>Number of economic entities with credits and loans by the NACE sections</i>	19	78
Wartość kredytów i pożyczek zaciągniętych przez podmioty gospodarcze według sekcji PKD ..... <i>Value of credits and loans received by the economic entities by the NACE sections</i>	20	82
Struktura aktywów i pasywów według sekcji PKD ..... <i>Structure of assets, liabilities and equities by the NACE sections</i>	21	86
Kapitał zakładowy spółek według form własności i sekcji PKD..... <i>Share capital of companies by ownership forms and the NACE sections</i>	22	88
Przychody, koszty i wyniki finansowe według sekcji PKD ..... <i>Revenues, costs and financial results by the NACE sections</i>	23	92
Przychody, koszty i wyniki finansowe według działów w sekcji przetwórstwo przemysłowe ..... <i>Revenues, costs and financial results by the divisions in the manufacturing</i>	24	96
Przychody, koszty i wyniki finansowe według regionów i województw ..... <i>Revenues, costs and financial results by the regions and voivodships</i>	25	100
Sprzedaż na eksport według sekcji PKD ..... <i>Export sale by the NACE sections</i>	26	102
Sprzedaż na eksport według działów w sekcji przetwórstwo przemysłowe..... <i>Export sale by the divisions in the manufacturing</i>	27	106
Relacje ekonomiczne według sekcji PKD ..... <i>Economic relations by the NACE sections</i>	28	110
Relacje ekonomiczne według działów w sekcji przetwórstwo przemysłowe..... <i>Economic relations by the divisions in the manufacturing</i>	29	114
Relacje ekonomiczne według regionów i województw ..... <i>Economic relations by the regions and voivodships</i>	30	118
Przychody, koszty i wyniki finansowe według wielkości przychodów i wartości aktywów..... <i>Revenues, costs and financial results by the value of revenues and assets</i>	31	120

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
Wybrane aktywa i pasywa według wielkości przychodów i wartości aktywów ..... <i>Selected assets, equities and liabilities by the value of revenues and assets</i>	32	121
Liczba podmiotów gospodarczych według wielkości przychodów i wartości aktywów oraz sekcji PKD ..... <i>Number of economic entities by the value of revenues and assets and the NACE sections</i>	33	122
Przychody, koszty i wyniki finansowe według liczby pracujących w dniu 31.12.2008 ..... <i>Revenues, costs and financial results by the number of employed persons as of 31.12.2008</i>	34	124
Wybrane aktywa i pasywa według liczby pracujących w dniu 31.12.2008..... <i>Selected assets, equities and liabilities by the number of employed persons as of 31.12.2008</i>	35	125
Wskaźniki rentowności obrotu według wielkości przychodów i sekcji PKD ..... <i>Profitability rates of turnover by the value of revenues and the NACE sections</i>	36	126
Przychody, koszty i wyniki finansowe według form prawnych ..... <i>Revenues, costs and financial results by the legal forms</i>	37	130
Wybrane aktywa i pasywa według form prawnych ..... <i>Selected assets, equities and liabilities by the legal forms</i>	38	131
Nakłady na środki trwałe według sekcji PKD i wybranych grup rodzajowych środków trwałych ..... <i>Outlays on fixed assets by the NACE sections and selected type groups of fixed assets</i>	39	132
Nakłady na środki trwałe według działów w sekcji przetwórstwo przemysłowe ..... <i>Outlays on fixed assets by the divisions in the manufacturing</i>	40	134
Nakłady na środki trwałe według regionów, województw i sektorów ..... <i>Outlays on fixed assets by the regions, voivodships and sectors</i>	41	136
Podstawowe kategorie finansowe podmiotów prowadzących podatkowe księgi przychodów i rozchodów według sekcji PKD ..... <i>Basic financial categories of the entities keeping the revenues and expense ledgers by the NACE sections</i>	42	137
Podstawowe kategorie finansowe podmiotów prowadzących podatkowe księgi przychodów i rozchodów według regionów i województw ..... <i>Basic financial categories of the entities keeping the revenues and expense ledgers by the regions and voivodships</i>	43	138

UWAGI METODYCZNE

1. Źródła i zakres danych

Dane liczbowe, które wykorzystano do scharakteryzowania działalności badanych podmiotów gospodarczych pozyskano z następujących sprawozdań statystycznych: SP – roczna ankieta przedsiębiorstwa za rok 2008, F-02 – statystyczne sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień 31 XII 2008 r. oraz F-03 – sprawozdanie o stanie i ruchu środków trwałych za rok 2008.

Badaniem objęto podmioty prowadzące księgi rachunkowe lub podatkową księgę przychodów i rozchodów, w których liczba pracujących wynosi 10 i więcej osób. Zakres przedmiotowy badania obejmuje m.in. bilans, rachunek zysków i strat (dla jednostek prowadzących podatkową księgę przychodów i rozchodów – wybrane kategorie), nakłady na środki trwałe. Wartości bilansowe prezentowane są według stanu na koniec roku kalendarzowego, czyli na dzień 31 XII 2008 r.

W publikacji dane statystyczne zaprezentowano według podstawowego rodzaju działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwa na poziomie sekcji i wybranych działów Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) – zgodnie z nowelizacją obowiązującą od 1 V 2004 r. oraz według województw – zgodnie ze stanem organizacyjnym na dzień 31 XII 2008 r. Podstawą grupowania danych według województw jest miejsce siedziby zarządu podmiotu sprawozdawczego.

Dane dla podmiotów składających bilans i rachunek zysków i strat zawarto w tablicach od 1 do 41, a dla podmiotów prowadzących podatkową księgę przychodów i rozchodów w tablicach 42 i 43. Podstawowe dane dla przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe według klas wielkości, mierzonych liczbą pracujących według stanu na 31 XII 2008 r., zaprezentowano w tablicach 34 i 35. Przeliczenia wartości PLN na EUR w tablicach 31 – 33 dokonano wg średniego kursu NBP z dnia 31 XII 2008 r. (1 EUR = 4,1724 PLN).

2. Objaśnienia podstawowych pojęć

Aktywa stanowią powstały w wyniku dokonanych w przeszłości operacji zbiór przydatnych gospodarczo, kontrolowanych przez jednostkę składników majątkowych (zasobów), o wiarygodnie ustalonej wartości, które według oczekiwań przyniosą w przyszłości korzyści ekonomiczne. Aktywa bilansu dzielą się na aktywa trwałe i aktywa obrotowe.

Aktywa trwałe składają się z wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych, należności długoterminowych, inwestycji długoterminowych oraz długoterminowych rozliczeń międzyokresowych.

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują: środki trwałe, środki trwałe w budowie oraz zaliczki na środki trwałe w budowie.

Środki trwałe są to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznego użytkowania dłuższym niż rok i obejmują: grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu), budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (w tym spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego), urządzenia techniczne i maszyny, środki transportu, inne środki trwałe (narzędzia, przyrządy, ruchomości, wyposażenie, inwentarz żywy). Środki trwałe w bilansie ujmowane są w wartości netto.

Środki trwałe w budowie obejmują środki trwałe w okresie ich budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego.

Inwestycje długoterminowe są to w szczególności te nieruchomości i wartości niematerialne i prawne, które nie są użytkowane przez jednostkę, lecz zostały nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu ich wartości, oraz długoterminowe aktywa finansowe, czyli nieprzeznaczone do obrotu akcje, udziały, inne papiery wartościowe, udzielone

pożyczki oraz inne długoterminowe aktywa finansowe płatne i wymagalne w okresie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, a także inne inwestycje długoterminowe.

Aktywa obrotowe obejmują zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Zapasy są to rzeczowe składniki aktywów obrotowych, do których zalicza się:

- a) materiały – surowce, materiały podstawowe i pomocnicze, półfabrykaty obcej produkcji, opakowania, części zamienne i odpady;
- b) produkty gotowe – wyroby gotowe, wykonane usługi, zakończone roboty, w tym także budowlano-montażowe, prace naukowo-badawcze, prace projektowe, geodezyjno-kartograficzne, itp.;
- c) półprodukty i produkty w toku – produkcja niezakończona, tj. produkcja (usługi, w tym roboty budowlane) w toku oraz półfabrykaty (półprodukty) własnej produkcji,
- d) towary – rzeczowe składniki majątku obrotowego nabyte w celu odsprzedaży w niezmienionej postaci;
- e) zaliczki na poczet dostaw zapasów.

Należności krótkoterminowe obejmują ogół należności z tytułu dostaw, czyli sprzedaży wyrobów, towarów i usług (bez względu na umowny termin ich zapłaty) oraz całość lub część należności z innych tytułów nie zaliczanych do aktywów finansowych, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Inwestycje krótkoterminowe obejmują krótkoterminowe aktywa finansowe, w szczególności udziały i akcje, inne papiery wartościowe, udzielone pożyczki, inne krótkoterminowe aktywa finansowe, środki pieniężne i inne aktywa pieniężne oraz inne inwestycje krótkoterminowe.

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe obejmują podlegające rozliczeniu w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów i rozliczenia międzyokresowe przychodów jako odpowiednik przychodów niebędących jeszcze na dzień bilansowy należnościami z prawnego punktu widzenia.

Pasywa bilansu obejmują kapitały (fundusze) własne oraz zobowiązania i rezerwy na zobowiązania.

Kapitały (fundusze) własne wykazywane według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki obejmują: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania obejmują rezerwy na zobowiązania, zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe oraz rozliczenia międzyokresowe.

Zobowiązania długoterminowe obejmują zobowiązania, których termin płatności w całości lub części przypada później niż w roku następującym po dniu bilansowym.

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Nakłady na środki trwałe są to poniesione w okresie sprawozdawczym nakłady na nabycie (w tym również zakup środków trwałych niewymagających montażu lub instalacji) bądź wytworzenie dla własnych potrzeb środków trwałych, nakłady na środki trwałe w budowie (niezakończone, tj. na przyszłe środki trwałe), na ulepszenia własnych środków, na ulepszenia w obcych środkach trwałych oraz inne nakłady związane z budową środka trwałego – wraz z kosztami ponoszonymi przy ich nabyciu, tj. kosztami transportu, załadunku, ubezpieczenia w drodze, ceł, itp. Podziału nakładów na środki trwałe (w tym

również nakładów na budowy rozpoczęte, a niezakończone) na grupy i rodzaje dokonano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz.U. 112, poz. 1317 z późn. zm.). W niniejszej publikacji zaprezentowano nakłady na środki trwałe w podziale na podstawowe zbiorcze grupy rodzajowe środków trwałych obejmujące: budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej (grupy 1-2), maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (grupy 3-6 i 8), środki transportu (grupa 7).

Przychody z całokształtu działalności obejmują:

- a) **przychody netto ze sprzedaży** w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę **produktów** (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami;
- b) **przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów**, tj. nabytych w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowych aktywów obrotowych oraz produktów wytworzonych przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji;
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport obejmują wewnątrzwspólnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozaunijnych.
- c) **pozostałe przychody operacyjne**, tj. przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie w tym w drodze darowizny, aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- d) **przychody finansowe**, tj. kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- a) **koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów** związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- b) **pozostałe koszty operacyjne**, tj. koszty związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub całość wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na prawne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- c) **koszty finansowe**, tj. m.in. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

Obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych i płatności z nim zrównane na podstawie odrębnych przepisów (wpłaty z zysku po opodatkowaniu podatkiem dochodowym na rzecz budżetu przez przedsiębiorstwa państwowe i jednoosobowe spółki skarbu państwa).

Wpływający na wynik finansowy podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Część odroczonego stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego (w związku z przejściowymi różnicami między wynikiem finansowym brutto a podstawą opodatkowania, wynikającymi z odmienności momentu ujęcia przychodu i kosztu zgodnie z przepisami o rachunkowości i przepisami podatkowymi) na koniec i początek okresu sprawozdawczego.

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy brutto pomniejszony o obowiązkowe obciążenia.

Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności, wyrażona w procentach.

Wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności, wyrażona w procentach.

Wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności, wyrażona w procentach.

Rentowność aktywów jest to relacja wyniku finansowego netto do wartości aktywów, wyrażona w procentach.

Rentowność aktywów trwałych jest to relacja wyniku finansowego netto do wartości aktywów trwałych, wyrażona w procentach.

Rentowność aktywów obrotowych jest to relacja wyniku finansowego netto do wartości aktywów obrotowych, wyrażona w procentach.

Rentowność kapitału własnego jest to relacja wyniku finansowego netto do wartości kapitału (funduszu) własnego, wyrażona w procentach.

Wskaźnik płynności I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych), wyrażona w procentach.

Wskaźnik płynności II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych), wyrażona w procentach.

Wskaźnik płynności III stopnia jest to relacja aktywów obrotowych jednostki (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych), wyrażona w procentach.

Stopień zużycia środków trwałych jest to procentowa relacja wielkości umorzeń dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji do wartości środków trwałych brutto.

W związku z elektronicznym naliczaniem tablic, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

METHODOLOGICAL NOTES

1. Source and scope of data

The data characterizing activities of the economic entities were collected with the use of the following statistical reports: SP – annual enterprise's report in 2008, F-02 – statistical financial report as of 31st December 2008, and F-03 – report on the state and flow of the fixed assets in 2008.

The survey covered the entities keeping the accounting ledgers or the revenue and expense ledgers, with 10 and more persons employed. It also covered, among others, the balance sheet, the loss and profit account (for entities keeping the revenue and expense ledgers – selected categories), or outlays on the fixed assets. The balance sheet values are presented by their state as of the last calendar day, i.e. 31st December 2008.

In the publication, the data are presented by the principal kind of activity conducted by the enterprises at the level of section and selected divisions of the Polish Classification of Activity (PKD), consistent with NACE classification, according to the amendment being in force from 1st May 2004 and by voivodships, according to the organizational state as of 31st December 2008. The basis for the data grouping by voivodships is the head office of the board of the reporting entity.

The data for the entities presenting their balance sheet and the loss and profit account were comprised in the 1 to 41 tables, and for the entities keeping the revenue and expense ledgers in tables 42 and 43. The basic data for the enterprises keeping the accounting ledgers by the size classes, classified according to the number of persons employed as of 31st December 2008 were presented in tables 34 and 35. The conversion of PLN to EUR currency was done according to the NBP (National Bank of Poland) average exchange rate (EUR 1 = PLN 4.1724) as of 31st December 2008 as shown in 31 – 33 tables.

2. Main definitions

***Assets** comprise the resulting from the conducted in the past operations total set of elements of property (economic resources), economically useful and controlled by an entity, with reliably established value, that are expected to bring some economic advantages in the future. The balance sheet assets divide into the fixed assets and current assets.*

***Total fixed assets** comprise of intangible fixed assets, tangible fixed assets, long-term receivables, long-term investments and long-term inter-period settlements.*

***Tangible fixed assets** cover: fixed assets, fixed assets under construction and advances on fixed assets under construction.*

***Fixed assets** are tangible assets and equivalents, with a lifetime exceeding one year, covering: land (including perpetual usufruct right), buildings, dwellings and civil engineering premises (including co-operative right to residential dwelling and co-operative right to utilitarian premises), technical equipment and machinery, transport equipment, other fixed assets (tools, movables, equipment, livestock). In the financial balance, the fixed assets are produced in the net value.*

***Fixed assets under construction** cover fixed assets in the process of their construction, assembly or improvement of already existing fixed asset.*

***Long-term investments** are particularly those real estate property and intangible assets that are not being utilized by an entity, but were purchased to gain some economic advantages resulting from their increasing value as well as the long-term financial assets: i.e.*

shares, stocks and other securities not designated for trading. These are also received loans and other long-term financial assets payable and with due date longer than within twelve months from the balance day, and other long-term investments.

Current assets cover stocks, short-term receivables, short-term investments and short-term inter-period settlements.

Stocks are the tangible elements of current assets, including:

- a) materials – raw materials, basic and auxiliary materials, semi-finished foreign products, packages, replacements and waste;
- b) finished products – finished products, performed services, completed works (including construction and assembly works), research and development works, project works, geodetic and cartographic, etc.;
- c) work in progress and semi-finished goods – non-completed work, i.e. works (services, including the construction works) in progress and semi-finished own products;
- d) goods – tangible elements of current property purchased for re-sale in the unaltered form;
- e) advances on stocks' supply.

Short-term receivables cover total receivables from deliveries, i.e. sale of goods, products and services (irrespective of their contractual due date) and the whole or part of the receivables from other than financial assets, which are due within 12 months from the balance day.

Short-term investments cover short-term financial assets, particularly shares and stocks, other securities, received loans, other short-term financial assets, cash equivalents and other cash assets, and other short-term investments.

Short-term inter-period settlements cover – subject to financial settlement within less than twelve months from the balance day – active inter-period settlements of expenses and inter-period settlements of revenues as an equivalent of revenues not yet, as of the balance day, being receivables from the legal point of view.

Total equity and liabilities of the financial balance cover equity (fund) and liabilities and provisions for liabilities.

Share equity (fund), as indicated according to the rules defined by law, regulations of statute or contract on establishing the entity, cover: share capital (fund), share capital not paid up, entity's shares (stocks), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Liabilities and provisions for liabilities cover provisions for liabilities, long-term liabilities, short-term liabilities and inter-period settlements (deferred and accrued expenses).

Long-term liabilities cover liabilities, the due date of which in whole or in part is later than in the year following the balance day.

Short-term liabilities cover total liabilities from deliveries and services, and the whole or this part of the remaining liabilities which are due within twelve months from the balance day.

Outlays on fixed assets are the incurred in the reporting period outlays on the purchase (including purchase of the fixed assets not requiring assembly or installation), or producing the fixed assets for own needs, the outlays on the fixed assets under construction (not completed, i.e. for the future fixed assets), for improvements of own assets, for improvements in outside fixed assets and other outlays related with the construction of fixed assets – along with expenses incurred while purchasing them, i.e. costs of transport, loading, insurance

customs, etc. The division of outlays for the fixed assets (including outlays on constructions started and not completed) into groups and types was made in accordance with the Polish Classification of Fixed Assets) introduced by the decree of the Council of Ministers of 30th December 1999 (Journal of Laws 112, item 1317 with later amendments). In this publication, there are presented outlays on the fixed assets as divided into the basic collective type groups of fixed assets covering: buildings, dwellings and civil engineering premises (groups 1-2), machines, technical equipment and tools (groups 3-6 and 8), and means of transport (group 7).

Revenues from total activity cover:

- a) **net revenues from the domestic sale and export sale products** manufactured by an entity (finished goods, semi-finished products and services), as well as packages, equipment and outside services, if they are invoiced to the receivers along with products;
- b) **net revenues from the sale of goods and materials**, i.e. purchased for re-sale in the unaltered form the tangible current assets and products manufactured by an entity, if they are sold within the chain of own stores next to the products of outside manufacture.
Revenues from the sale of products, goods and materials designated for export domestic community to the member states of the European Union and export outside the European Union;
- c) **other operating revenues**, i.e. revenues related indirectly to the operational activity of an entity, in particular: profit from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible assets, investments in the real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of the fixed assets or investments in the real estate and rights;
- d) **financial revenues**, i.e. amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profit from the sale of investments (sale), reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

Costs of obtaining revenues from total activity cover:

- a) **the cost of the sale of products, goods and materials** related to the basic operating activity, including the value of sold goods and materials and total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;
- b) **other operating costs**, i.e. costs related indirectly to the operational activity of the entity, and in particular: loss on the sale of the non-financial fixed assets, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, provisions made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transactions in progress), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;
- c) **financial costs**, i.e. among others, interest from received bank credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments,

write-offs updating the value of investment, the surplus of foreign exchange losses over gains.

Gross financial result (loss or profit) is the financial result on economic activity, adjusted by the result of extraordinary events.

Obligatory encumbrances on gross financial result include income tax on legal and natural persons and payments equal to it on the basis of separate regulations (payments from the profit after imposing income tax for the budget by the state owned enterprises and sole-shareholder company of the State Treasury).

The income tax affecting the financial result covers the current part and the deferred part. The deferred part is equal to the difference between the state of provisions and assets by virtue of deferred tax (because of the temporary differences between the gross financial result and the basis for taxation resulting from the different moments of the income and cost statement, in accordance with the tax and accounting regulations) at the end and at the beginning of the reporting period.

Net financial result (loss or gain) is the gross financial result decreased by the obligatory encumbrances.

Cost level indicator from total activity is the relation of the costs of revenues acquisition from total activity to revenues from total activity, expressed in percentage.

Gross turnover profitability ratio is the relation of the gross financial result to the revenues from total activity, expressed in percentage.

Net turnover profitability ratio is the relation of the net financial result to the revenues from total activity, expressed in percentage.

Return on assets is the relation of the net financial result to the value of the assets, expressed in percentage.

Return on fixed assets is the relation of the net financial result to the value of the fixed assets, expressed in percentage.

Return on current assets is the relation of the net financial result to the value of the current assets, expressed in percentage.

Return on equity is the relation of the net financial result to the value of the equity (fund), expressed in percentage.

Liquidity ratio of the first degree is the relation of the short-term investments to the short-term liabilities (without special funds), expressed in percentage.

Liquidity ratio of the second degree is the relation of the short-term investments and the short-term receivables to the short-term liabilities (without special funds), expressed in percentage.

Liquidity ratio of the third degree is the relation of the current assets of the entity (stocks, short-term receivables, short-term investments and short-term deferred expenses) to the short-term liabilities (without special funds), expressed in percentage.

Degree of consumption of fixed assets is the percentage relation of the amortization conducted from the moment of completion of the fixed assets to the gross value of the fixed assets.

Due to the electronic method of data processing, in some cases sums of components can differ from amount given in the item "total"

WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

W niniejszej publikacji prezentowane są dane dotyczące 77323 przedsiębiorstw prowadzących księgi rachunkowe lub podatkowe księgi przychodów i rozchodów. Z tej liczby 53148 jednostek prowadzących księgi rachunkowe sporządziło pełny bilans i rachunek zysków i strat, a 24175 jednostek prowadzących księgi przychodów i rozchodów przekazało tylko wybrane, wymagane dane.

W badanej populacji przedsiębiorstw dominowały jednostki małe, tj. o liczbie pracujących na koniec roku 2008 mniejszej niż 50 osób (76,1%). Odsetek jednostek średnich (od 50 do 249 pracujących) i dużych (250 i więcej pracujących) wynosił odpowiednio 19,7% i 4,2%.

Najwięcej podmiotów prowadziło działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 24323 jednostek (31,5%) oraz handlu i napraw – 20876 jednostek (27,0%).

Z ogólnej liczby przedsiębiorstw objętych badaniem 15,2% (11717 jednostek) miało swoje siedziby w województwie mazowieckim, a 13,0% (10027 jednostek) w województwie śląskim.

1. Podmioty prowadzące księgi rachunkowe

Z 53148 przedsiębiorstw, które sporządziły pełny bilans i rachunek zysków i strat za 2008 rok 94,5% stanowiły jednostki sektora prywatnego (za rok 2007 badaniem objęto 48165 jednostek, w tym 93,8% stanowiły podmioty sektora prywatnego).

Z ogólnej liczby jednostek 65,9% (35009) to jednostki małe, 28,0% (14861) – jednostki średnie i 6,1% (3278) – jednostki duże. Rok wcześniej udziały te wynosiły odpowiednio: 62,6%, 30,6% i 6,8%.

Wartość aktywów badanych podmiotów na dzień 31 grudnia 2008 r. wyniosła 1900,5 mld zł (o 9,9% więcej niż na koniec roku 2007), z tego 59,3% stanowiły aktywa trwałe, a 40,7% aktywa obrotowe. Biorąc pod uwagę klasę wielkości przedsiębiorstw, mierzoną liczbą pracujących, 59,6% wartości aktywów ogółem posiadały jednostki duże, 24,9% jednostki średnie, a 15,5% jednostki małe.

Aktywa trwałe netto badanych podmiotów osiągnęły wartość 1127,1 mld zł (przed rokiem 1038,4 mld zł), z czego 70,0% majątku znajdowało się w sektorze prywatnym.

W strukturze aktywów trwałych netto 69,0% stanowiły rzeczowe aktywa trwałe (głównie środki trwałe), 21,4% – inwestycje długoterminowe, 3,7% – wartości niematerialne i prawne 3,5% – należności długoterminowe i 2,4% – długoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Największa część aktywów trwałych była w posiadaniu spółek akcyjnych – 48,1% oraz spółek z ograniczoną odpowiedzialnością – 36,0%. Do spółdzielni należało 8,4% aktywów trwałych, a do przedsiębiorstw państwowych i państwowych jednostek organizacyjnych 2,8%. Z punktu widzenia wielkości badanych podmiotów większa część aktywów trwałych, tj. 63,8% należała do przedsiębiorstw dużych, 22,7% do przedsiębiorstw średnich i 13,5% do

przedsiębiorstw małych (wobec 59,7%, 26,7% i 13,6% na koniec roku 2007).

Aktywa obrotowe na dzień 31 grudnia 2008 r. wyniosły 773,4 mld zł i wzrosły w stosunku do stanu na koniec poprzedniego roku o 12,0%. W sektorze prywatnym koncentrowało się 86,7% (670,3 mld zł) wartości aktywów obrotowych (rok wcześniej 86,0%). W strukturze aktywów obrotowych 44,9% stanowiły należności krótkoterminowe (w tym głównie należności z tytułu dostaw i usług), 27,1% – zapasy, 24,8% – inwestycje krótkoterminowe (w tym głównie krótkoterminowe aktywa finansowe) i 3,2% – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe. Jednostki duże posiadały 53,4% aktywów obrotowych, średnie – 28,2%, a małe – 18,4% (przed rokiem 53,1%, 30,1% i 16,8%).

W strukturze pasywów 50,5% stanowiły kapitały (fundusze) własne, a 49,5% zobowiązania i rezerwy na zobowiązania (w 2007 roku odpowiednio 53,2% i 46,8%).

Kapitały (fundusze) własne badanych przedsiębiorstw na koniec 2008 r. wyniosły 959,2 mld zł (rok wcześniej 918,9 mld zł), z czego 71,4% przypadało na jednostki sektora prywatnego. Do jednostek dużych należało 60,7%, do średnich – 24,5%, a do małych – 14,8% kapitałów własnych. W skład kapitałów (funduszy) własnych wchodziły: kapitały (fundusze) podstawowe w wysokości 509,4 mld zł, należne wpłaty na kapitał podstawowy o wartości minus 3,2 mld zł, udziały (akcje) własne o wartości minus 4,1 mld zł, kapitały (fundusze) zapasowe w wysokości 315,5 mld zł, kapitały (fundusze) z aktualizacji wyceny o wartości 28,2 mld zł, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe w kwocie 74,5 mld zł, ujemny wynik finansowy z lat ubiegłych wynoszący 29,9 mld zł, dodatni wynik finansowy netto roku obrotowego w wysokości 76,8 mld zł, oraz odpisy z zysków netto w ciągu roku obrotowego w wartości minus 7,9 mld zł.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania na koniec roku wyniosły 941,3 mld zł (wzrost o 16,2% w stosunku do stanu na koniec roku 2007), z czego zobowiązania krótkoterminowe stanowiły 60,8% (572,0 mld zł), a zobowiązania długoterminowe 24,4% (229,7 mld zł). Wartość rezerw na zobowiązania osiągnęła stan 66,9 mld zł (w tym 16,4 mld zł stanowiły rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego).

Zadłużenie podmiotów gospodarczych z tytułu długo- i krótkoterminowych kredytów i pożyczek (łącznie z kredytami i pożyczkami od jednostek powiązanych) wyniosło 316,3 mld zł. Z ogólnej liczby podmiotów objętych badaniem 34247 jednostek, tj. 64,4% korzystało z kredytów i pożyczek, z tego 27414 korzystało z kredytów bankowych.

Przychody z całokształtu działalności badanych podmiotów gospodarczych były w 2008 roku wyższe o 9,9% niż w roku 2007 i wyniosły 2364,1 mld zł, w tym 86,9% przypadało na jednostki sektora prywatnego. W strukturze tych przychodów 55,8% stanowiły przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), a 40,4% przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. Pozostałe przychody operacyjne stanowiły 2,0%, a przychody finansowe 1,7% przychodów z całokształtu działalności. Przychody z całokształtu działalności uzyskane przez przedsiębiorstwa duże wyniosły 1289,0 mld zł i stanowiły 54,5% przychodów wszystkich badanych przedsiębiorstw. Jednostki średnie uzyskały 28,2%, a małe 17,3% ogółu przychodów z całokształtu działalności.

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności wyniosły 2267,7 mld zł (o 12,3% więcej niż w 2007 r.), w tym dla sektora prywatnego 1967,1 mld zł. W strukturze tych kosztów 95,1% stanowiły koszty własne sprzedanych produktów, towarów i materiałów (z tego 35,5% wartość sprzedanych towarów i materiałów i 59,6% koszt własny sprzedanych produktów), 1,9% – pozostałe koszty operacyjne i 3,0% – koszty finansowe. Na jednostki duże przypadało 54,6% kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności.

Wynik finansowy na działalności gospodarczej wyniósł 96,4 mld zł (86,2 mld zł w sektorze prywatnym oraz 10,2 mld zł w sektorze publicznym), wobec 131,8 mld zł w 2007 r.

Po uwzględnieniu salda zysków i strat nadzwyczajnych, w kwocie 206,7 mln zł (605,5 mln zł zyski nadzwyczajne i 398,8 mln zł straty nadzwyczajne), wynik finansowy brutto wyniósł 96,6 mld zł (86,4 mld zł w sektorze prywatnym i 10,2 mld zł w sektorze publicznym), wobec 132,0 mld zł w 2007 r.

Obciążenia wyniku finansowego brutto wyniosły 19,1 mld zł wobec 22,1 mld zł w 2007 r., w tym z tytułu podatku dochodowego 18,1 mld zł (21,1 mld zł w 2007 r.).

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 77,6 mld zł wobec 109,9 mld zł w 2007 r., przy spadku zysku netto o 9,3% i wzroście straty netto o 162,1%. Znacznemu pogorszeniu uległ wynik na operacjach finansowych oraz pogorszył się wynik finansowy na pozostałej działalności operacyjnej. Zysk netto na koniec 2008 roku wykazało 79,6% ogółu badanych jednostek (84,0% w 2007 r.), a uzyskane przez nie przychody stanowiły 78,6% przychodów z całokształtu działalności (w 2007 r. 89,8%).

W badanych przedsiębiorstwach odnotowano w 2008 r. pogorszenie podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych w stosunku do notowanych w 2007 r. Wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności wyniósł 95,9% (wobec 93,9% w 2007 r.), wskaźnik rentowności obrotu brutto 4,1% (wobec 6,1%), wskaźnik rentowności obrotu netto 3,3% (wobec 5,1%).

Sprzedaż na eksport wykazało 27,7% badanych przedsiębiorstw wobec 30,6% w 2007 r. Poziom sprzedaży eksportowej był o 3,1% wyższy niż przed rokiem, a jej udział w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów podmiotów ogółem wyniósł 16,6%.

Nakłady na środki trwałe realizowało 81,4% opisywanych podmiotów gospodarczych. Wartość tych nakładów wyniosła 124,3 mld zł i była wyższa o 11,4% niż przed rokiem. Inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przemysłu (na które przypadało 55,8% ogółu poniesionych nakładów), handlu i napraw (13,2%) oraz transportu, gospodarki magazynowej i łączności (12,5%). Ze zrealizowanych nakładów 57,7% przypadało na zakupy maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi oraz środków transportu, a 41,3% na budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej.

Udział nakładów poniesionych przez jednostki sektora prywatnego w nakładach ogółem badanych przedsiębiorstw wyniósł 75,6% (wobec 77,9% przed rokiem). Inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie: przemysłu – 33,2% ogółu inwestujących podmiotów tego sektora, handlu i napraw – 31,4%, obsługi nieruchomości i firm – 11,5%.

Łącznie te podmioty zainwestowały 73,7 mld zł – 78,5% ogółu nakładów sektora prywatnego.

Stopień zużycia środków trwałych na koniec 2008 roku wynosił 45,2%, przy czym najwyższe wartości odnotowano w górnictwie – 58,1%, transporcie, gospodarce magazynowej i łączności – 48,8%, przetwórstwie przemysłowym – 47,2%, pozostałej działalności usługowej – 45,8%, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz i wodę – 45,4%. Najniższe wartości odnotowano natomiast w rybactwie – 30,1%, budownictwie – 36,7%, hotelach i restauracjach – 37,8% oraz w obsłudze nieruchomości i firm – 37,9%.

2. Podmioty prowadzące podatkowe księgi przychodów i rozchodów

Spośród 24175 podmiotów prowadzących uproszczoną ewidencję w oparciu o podatkową księgę przychodów i rozchodów największy odsetek stanowią podmioty z sekcji przetwórstwo przemysłowe – 8538 (35,3%) jednostek. Działalność z zakresu handel i naprawy prowadziło 4775 jednostek (19,8%), a budownictwa – 3392 jednostek (14,0%). Zdecydowana większość podmiotów tej grupy (98,6%) to jednostki o liczbie pracujących poniżej 50 osób.

Prezentowane podmioty osiągnęły 41,8 mld zł przychodów z tytułu prowadzonej działalności. Najwięcej, bo 34,8% (14,5 mld zł) przychodów uzyskały podmioty zaliczane do przetwórstwa przemysłowego, 22,0% (9,2 mld zł) – jednostki handlowe, a 17,5% (7,3 mld zł) – budowlane.

Koszty ogółem poniesione przez podmioty tej grupy wyniosły 34,4 mld zł. Najwyższe koszty prowadzonej działalności poniosły przedsiębiorstwa w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe 12,3 mld zł (35,8% kosztów), handel i naprawy 7,7 mld zł (22,5%), budownictwo 5,9 mld zł (17,0%).

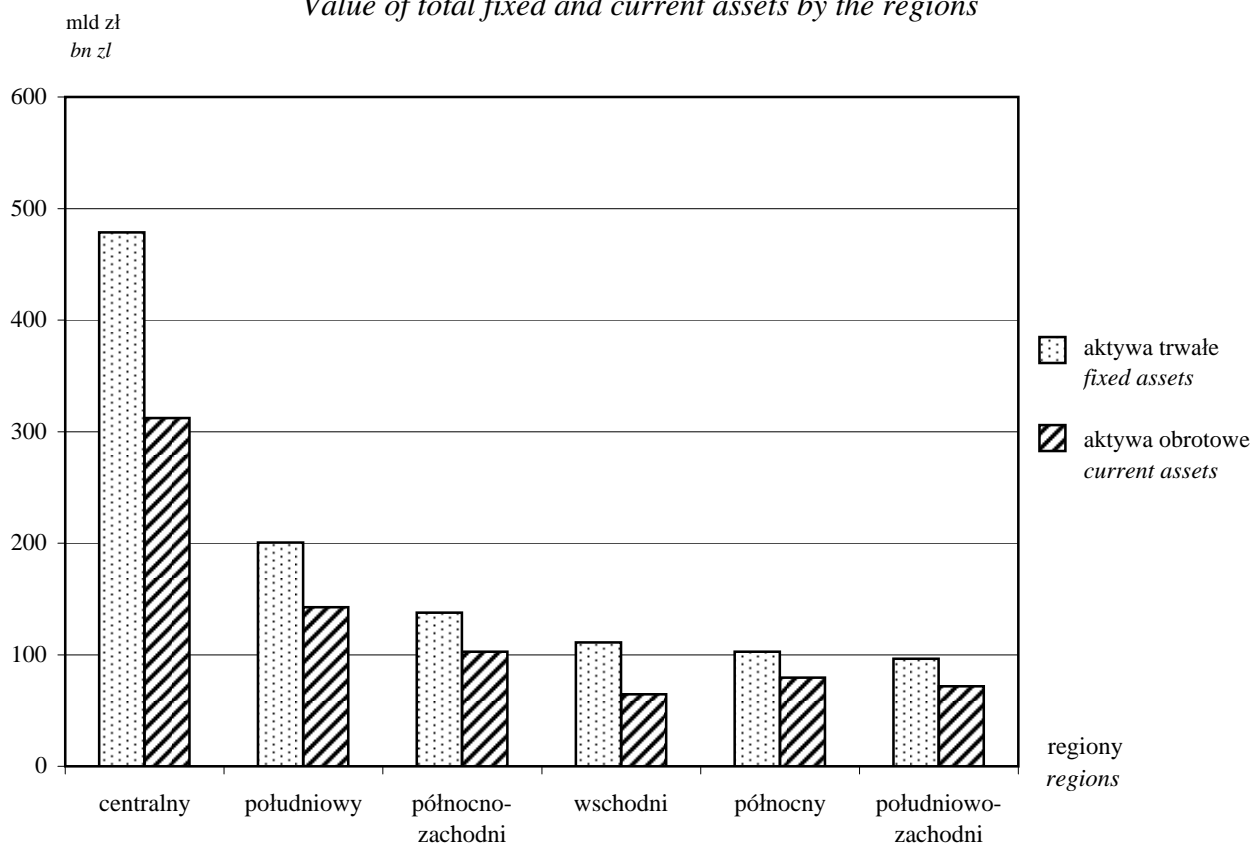
Zaliczki na podatek dochodowy od osiągniętego dochodu z prowadzonej działalności gospodarczej wyniosły 1,0 mld zł, z tego 31,9% zapłaciły podmioty zaliczane do przetwórstwa przemysłowego.

Nakłady na środki trwałe realizowało 41,8% omawianych podmiotów. Wartość tych nakładów wyniosła 1,4 mld zł i był wyższa o 35,9% niż przed rokiem.

Inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego, na które przypada 33,8% ogółu poniesionych nakładów. Jednostki z zakresu pośrednictwa finansowego poniosły 17,6% nakładów ogółem, handlu i napraw – 10,7%, hoteli i restauracji – 9,9%, budownictwa – 9,8%.

Wykres 1. Wartość aktywów trwałych i obrotowych według regionów

Value of total fixed and current assets by the regions

Wykres 2. Struktura środków trwałych netto według grup rodzajowych
Structure of net fixed assets by the type groups

